

NARODNI DNEVNIK

Šteje vsak dan opoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Redna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 80.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

NIKOL GREGORČIČEVA ULICA STEV. 12.

TELEFON STRV. 552. 6

OPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG STEV. 2.

Iskopiati se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisemna vprašanja naj se priloži z oznako za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štov. 18.536.

Prava beseda ob pravem času.

Pred tednom smo objavili izjavo predsedstva Slovenske kmetijske stranke, ki izjavlja, da je vsako sodelovanje s SDS izključeno, ker je to nenarodna, pro-ljudska in kapitalistična stranka.

Drugič doživlja tako SDS največjo obsodbo, ki je sploh mogoča v političnem življenju, ko se preglašča nad njo bojkot.

Prvič je bil proglašen bojkot nad SDS, ko je ta prelomila dano častno besedo in oslepila zavezniško stranko za mandat.

Druga slična obsodba je zadela SDS sedaj. Bolj krepka in bolj odločna je ta obsodba in z njo je jasno povedano, da je moralna kakovost Samostojno demokratske stranke tako nizka, da je vsako občevarje z njo nemogoče.

Prava beseda ob pravem času!

Ne more biti nobenega kompromisa z besedolomno stranko, še manj pa s stranko, ki živi od denunciacij Slovencev! S tako stranko in s takimi ljudmi je treba prenehati vsako občevarje, ali pa mora trpeti morala naroda.

Za denunciacije je umesten samo prezir. V popolni osamljenosti morajo biti denuncianti, da bo ves svet s prstom kazal na nje in da se bo vse ogibalo družbe z denuncianti.

Naj nagraja Beograd denuncianta kakor hoče, slovenski narod za nje ne more imeti druge nagrade ko uničujoči prezir. Naj spoznajo ti moralno defektni ljudje, da ni za nje več mesta med slovenskim narodom, da so obsojeni od vsega naroda.

Sedaj, ko gre za najvišjo gospodarsko organizacijo Slovencev, je treba to zlasti poudariti, ker nepopravljiva škoda bi nastala za slovenski narod, če bi zavladovala v tej organizaciji stranka, ki je cinično žrtvovala tudi največje interese slovenskega naroda, samo da je zadostila vladnim željam svoje kliše.

Prava beseda ob pravem času je zato beseda predsedstva SKS in treba bi bilo, da vse ostale stranke enako jasno obsodijo SDS. S skupnim nastopom za zborniške volitve so stranke to izpovedale, toda treba je vsak dan ponoviti obsodbo, da bo prišlo slehernemu Slovencu v meso in kri, da ni z besedolomno in denunciantsko SDS nobenega kompromisa!

Interes Slovenije zahteva to, interes morale kliče po taki odločnosti in blagor vsega prebivalstva zapoveduje tako obsodbo.

Prezir slovenskega naroda mora streti SDS v prah!

TUDI INFANTERNJSKI OFICIRJI PROTI PRIMU DE RIVERI.

London, 20. septembra. Potrjujejo se vesti, da je prišlo v Španiji do ponovnih vstaj med oficirji. Pešadijski častniki so solidarni s svojimi artiljerijskimi tovariši, ki so bili ob priliki zadnjega upora artiljerijskih oficirjev izključeni iz oficirske kora. Pešadijski častniki so na sestankih, ki so se vršili po deželi v vojašnicah, sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo, da odstopi diktator Primo de Rivera.

Deputacija oficirjev je zaprosila za avdienco pri kralju, ki se mudi v San Sebastianu.

VEDNO TEŽJA SITUACIJA V ŠPANIJU

London, 20. septembra. »Daily Mail« javlja v poročilu iz Biarritza, da se je včeraj španski kralj Alfonso vrnil v Madrid in sklical kronski svet. O sprejetih sklepih se ne dajejo nikaka obvestila. Pokret med oficirji se je razširil in tako je postala situacija zelo kritična.

Dr. Nikić bo moral odstopiti.

Beograd, 20. septembra. V političnem življenju je bilo včeraj popolno mrtvilo. Po kategoričnih izjavah predsednika vlade Uzunovića proti vsem političnim verzijam, ki so krožile poslednje dni, situacija vendar ni šla po svoji normalni poti.

V političnih krogih se še nadalje govori o ustvaritvi nove kombinacije, ki naj bi se izvršila v oktobru. Do tedaj pa se ne pričakujejo nikaki posebni dogodki.

razen rekonstrukcije sedanjega kabineta. Uzunović bo moral proti dr. Nikiću storiti korake, kakor jih je bil svoj čas storil proti Anti Radojeviću, ako dr. Nikić ne demisionira, kakor je to zahteval Uzunović pred svojih odhodom na Bled.

Včeraj popoldne je Uzunović dalje časa konferiral z ministrom za promet dr. Vaso Jovanovićem, ki je demantiral vesti, da namerava odpotovati v Pariz.

Kombinacije pašicevcev.

Beograd, 20. septembra. Predsednik vlade Uzunović se je mudi včeraj popoldne malo časa v predsedništvu vlade. Posetil ga je minister za zgradbe Vujičić. Popoldne je bil Uzunović na tek-mah.

Opazuje se, da se politični krogi zadnje dni bavijo z različnimi kombinacijami. Tako so se lahko vsaj včeraj, ko je bila nedelja, nekoliko odpočili. Situacija, ki bo danes zopet oživila z mnogoštevilnimi kombinacijami, je sedaj v znaku vse večjega prizadevanja pašicevcev, ki želijo, da ustvarijo zase povoljno razpoloženje, a istotako v znaku popolne desorientacije vseh političnih krogov, ker ne vedo, katera izmed mnogoštevilnih kombinacij se najbolj približuje stvarnemu stanju. Kot ilustracija take politične brezglavnosti služi najbolj dejstvo, da poedini radikalni pčvaki delajo istčasno na ustvarjanju raznih kombinacij bodoče vlade z Uzunovićem in brez njega, s Pašićem ali brez Pašića, s to ali ono politično skupino, torej na kombinacijah, ki se medsebojno izključujejo.

Najkonkretnjša pa je vendar kombinacija Pašicevih prijateljev, ker imajo ti pred seboj jasn cilj, da se povrne Pašić na čelo državne uprave. Njegovi krogi napovedujejo velike izpremembe, ki

naj bi nastopile neposredno po Pašicevem povratku v Beograd v vladi in v radikalni stranki. Med temi izpremembami, kolikor se tičejo situacije v radikalni stranki, navajajo pašicevci, da bo takoj po povratku Pašića sklicana seja širšega glavnega odbora radikalne stranke, na kateri se bo razpravljalo o neprimernem nastopanju nekaterih radikalnih politikov proti kombinacijam in nameram Pašića in njegovih prijateljev. Ze sedaj govore pašicevci o tem, da se morejo razmere v radikalni stranki urediti edino z izključitvijo nekaterih neprimernih politov. V teh krogih se zagotavlja, da je že določena stvar, da bo ob tej priliki izključen iz radikalne stranke Boža Maksimović, poslanec Čorbić in Aleksantijević in še nekaj drugih.

Oni radikali pa, ki se v borbi poedinih radikalnih prvkov drže ob strani, sodijo, da Pašić ne bo začel s takimi agresivnimi merami, ker gre v tem slučaju za vprašanje edinstva radikalne stranke. Ako bi se pa razmere v radikalni stranki urejevale z novimi izključitvami, bi bilo dvomljivo, da se sestavi solidna večina, ki bi omogočila delovno vlado z vsemi delovnimi sposobnostmi in edin izhod bi bile volitve, ki jih potem ne bi vodila radikalna stranka.

NIKOLA PAŠIĆ ZOPET LAHNO OBOLEL.

Cavtat, 20. septembra. Nikola Pašić, ki se je predvčerajšnjim popoldne dalje časa sprehajal po Cavtatu, ni včeraj ves dan zapustil sobe, temveč leži v postelji, ker je zopet nekoliko obolel.

Včeraj je bil v Cavtatu advokat Radeta Pašića Martinac, ki se je dalje časa precej živahno razgovarjal z Radetom Pašićem. Doznava se, da Rade Pašić od predvčerajšnjega ni govoril s svojim očetom. Martinac je prišel, da obvesti Radeta Pašića, kako je njegova stvar pred sodiščem in da dobi instrukcije za svoje nadaljnje postopanje. Advokat Martinac je sineči odpotoval v Beograd z instrukcijami, zlasti kar se tiče dela anketnega odbora.

Včeraj je prispel v Cavtat bivši šef političnega oddelka beogradske občine Ljubisa Lazarević, ki je prej, dokler je še opravljal to službo, stalno spremljal Pašića na njegovih potovanjih. Lazarević pravi, da je prišel posetiti Pašića. V Cavtatu je večje število detektivov, ki budno nadzirajo stanovanje Račića, kjer ložira Pašić. V sanatoriju »Tihac« je še rezerviranih nekoliko sob za Pašića. Pašić je izrazil željo, da naj sedaj nihče ne hodi k njemu v posete.

PROGRAM NOVINARSKEGA KONGRESA.

Zagreb, 20. septembra. Včeraj je imela centralna uprava novinarskega združenja plenarno sejo sejo v Zagrebu, da končno reši vse formalnosti za VIII. novinarski kongres, ki bo to leto v Cetinju.

Kongresniki iz Zagreba in Ljubljane se sestanejo s kongresniki iz Beograda v nedeljo zjutraj v Zagrebu in odpotujejo ob 8.35 z brzim vlakom proti Splitu. Od tod se peljejo s parnikom do Kotora, kamor prispejo okrog poldne. Nato krenejo v ponedeljek z avtomobili na Cetinje.

Po kongresu si kongresniki lahko na svoje stroške ogledajo ostala mesta v Crni gori in se potem povrnejo iz Bara v Split.

PRED LIKVIDACIJO FRANCOSKO-ITALIJANSKEGA SPORAZUMA.

Rim, 20. septembra. Včeraj je sprejel Mussolini francoskega poslanika Bernarda, s katerim je proučil poslednje dogodke med Italijo in Francijo in tudi način, kako bi se odstranila medsebojna nesporazumljenja.

Mussolini je dal Bernardu obširna pooblastila, da uredi vse spore, ki so nastali zaradi poslednjega atentata. Zdi se, da bo šla Francija na roko italijanski vladi s tem, da bo nadzirala delovanje italijanskih emigrantov v Franciji in preprečila njihove teroristične akcije.

V kratkem se bo tudi Briand sestal z Mussolinijem, da izmenja z njim svoje mnenje o vseh aktualnih vprašanjih, in sicer v prvi vrsti o vprašanju Tangera in Tunisa.

AVARESCU SE VRNIL V RIM.

Rim, 20. septembra. Včeraj se je vrnil v Rim predsednik rumunske vlade Avarescu iz San Rossere, kjer je bil sprejet od italijanskega kralja. Danes bo sprejet Avarescu v svečani avdienci.

Izjava.

V Kečevju izhajajoči perijodični časopis »Ljudska Samouprava« se smatra v javnosti ter se v izvestnem časopisu predstavlja za glasilo Narodne - radikalne stranke.

Podpisana Oblastni odbor NRS za ljubljansko oblast in Mestni odbor NRS v Ljubljani temu nasproti ugotavljata, da more v smislu člena 81 strankinih statutov biti strankin organ samo oni, ki ga prizna Glavni odbor v Beogradu. »Ljudska Samouprava« ni bila niti neposredno niti posredno po podpisanih organizacijah naznanjena Glavnemu odboru kot strankino glasilo, še manje, da je kot taka priznana.

»Ljudska Samouprava« torej ni upravičena, da v imenu NRS ali katerekoli njene organizacije v javnosti daje kake izjave, ki bi bile merodajne ali obvezne za člane NRS, kakor se je to zgodilo ob sedanjih volitvah za Zbornico za trgovino, obrt in industrijo.

V Ljubljani dne 18. septembra 1926.

Za Oblastni odbor NRS za ljubljansko oblast:

I. Mužina, tajn. Dr. N. Zupanič, preds.

Za Mestni odbor NRS v Ljubljani:

Dr. Vladimir Ravnihar, predsednik.

Dipl. agr. A. Jamnik, tajnik

OTVORITEV VSESLOVANSKEGA ZDRAVNIŠKEGA KONGRESA V BEOGRADU.

Beograd, 20. septembra. Včeraj ob 10. in pol je bil svečano odprt VIII. kongres jugoslovanskega zdravniškega združenja.

Kongres je otvoril predsednik dr. Momčilo Ivković. V svojem govoru se je zahvalil ministru narodnega zdravja Slavku Miletiću in I. podpredsedniku beogradske občine za njih udeležbo. Nato je pozdravil ostale delegate, ki so prišli iz ostalih slovanskih držav.

Za njim sta govorila podpredsednik beogradske občine Kosta Jovanović in predsednik bolgarskega zdravniškega društva dr. Kricov. V imenu Češkoslovaške je govoril dr. Jedlička, a v imenu ruskih zdravnikov v emigraciji dr. Ostrogorski.

Popoldanska seja se je začela ob 4. Predsednik dr. Basak iz Zemuna je prečital brzojavni pozdrav kralju v Pariz, v katerem je rečeno: Jugoslovansko zdravniško združenje v zajednici s predstavniki vseh slovanskih zdravniških društev izjavlja z osmega kongresa svoje najgloblje vdanost z željo, da živi Njegovo Velikanstvo in Njegov vzvišeni dom.

Ko so bila prečitana poročila, se je prešlo na volitev novega odbora in je bil s 66 od 82 glasov izvoljen za predsednika dr. Momčilo Ivković. Za ljubljansko in mariborsko oblast so izvoljeni dr. Lapajne, dr. Pintar, dr. Klasine, dr. Matko, dr. Dernovšek, dr. Krajec in namestnik dr. Dereani.

Kongres je bil zaključen ob 9. zvečer.

TANGERSKA KONFERENCA BO SKLICANA.

Berlin, 20. septembra. Po vesteh iz Rima nameravajo Francija, Anglija in Španija sklicati predkonferenco za rešitev tangerskega vprašanja. O kraju te konference še ni nič znanega.

Kakor se v italijanskih službenih krogih zatrjuje, bo sprejela Italija poziv, da sodeluje na tej predkonferenci, samo tedaj, ako ji bo priznana ista pravica, kakor ostalim trem državam.

Dvaindvajseti september.

Dobro si bo zapomnila ta dan SDS, ker zadnja njena barikada bo tedaj padla. Še bolj pa si bo zapomnila 22. september Slovenija, ker s tem dnem prične njeno gospodarsko vstajenje. Ta dan bodo združene vse zdrave sile Slovenije za njeno gospodarsko preroditev, ta dan se prične v Sloveniji med strankami skupno delo na gospodarskem polju, zakaj ta dan bodo izvoljeni v najvišji gospodarski parlament Slovenije pravi gospodarski sveniki, ki ne trpe, da bi partizanstvo še nadalje razjedalo gospodarstvo Slovenije. Ta dan doživi Zbornica svojo renesanso.

Samo še dva dni in 22. september bo odločil zmago slovenske gospodarske fronte. Sigurna in nedvojbena je ta zmaga, vsaj je že sam dr. Zerjav na petkovem zaupnem sestanku SDS priznal, da je SDS izgubila bitko. In temeljito ter popolnoma jo mora izgubiti, da ne bo slovenski gospodarski svet nikdar več primoran, da se bori proti nasprotnikom v lastnih vrstah.

Kje bi bili danes mi Slovenci, da ni strankarska strast, da ne rečemo kaj več.

uničila Jadranske banke! Kako vse drugače bi bilo stališče slovenskega naroda, če bi danes razpolagal že z onimi 150 milijoni, ki jih je izgubil vsled 112 napadov »Jutrac« na Jadransko banko.

Kakšno bi bilo stališče slovenskega naroda, če bi imel še vse one desetine milijonov, ki jih je ugrabila esdeesarska brezvestnost z uničenjem drugih podjetij.

In kakšno bi bilo stališče Slovenije, da jej niso esdeesarske denunciacije v Beogradu stalno izpodjedale tal!

22. septembra smo rešeni vseh sličnih nevarnosti, ker ta dan doživi SDS svoj najtežji poraz, od katerega se ne bo več opomogla.

Da pa bo čim težji ta poraz, pa vsi še teh zadnjih 48 ur na delo, na najintenzivnejše delo za čim višji sijaj zmage!

Ker samo za to se borite vsi, ki še danes, jutri in pojutrišnjem delate za Jelačin-Ogrinovo listo, za listo združenih slovenskih gospodarskih krogov!

Zmaga je tun in 22. september bo to potrdil!

Volilni boj za Zbornico.

KONSTATACIJA MESTO VSAKEGA DRUGEGA ARGUMENTA.

Pogajanja za sporazumen nastop pri volitvah v industrijski odsek so se razbila, ker je SDS vztrajala na kandidaturi g. Avgusta Praprotnika.

Mislimo, da zadostuje ta konstatacija za vse, ki hočejo zdravo slovensko gospodarsko politiko.

Došle glasovnice.

Volilna komisija je v soboto sprejela 524 trgovskih, 1508 obrtnih in 28 industrijskih glasovnic, skupno 2060 glasovnic. Dosedaj je komisija prejela 167 industrijskih, 4092 trgovskih in 9116 obrtniških glasovnic, skupno 13.375 glasovnic. Volilo je dosedaj 43.02 odstotkov trgovcev, 42.06 odstotkov industrijscev in 39.51 odstotkov obrtnikov. Povprečno je volilo 40.59 volilcev.

V nedeljo je dospel 40 industrijskih, 1083 trgovskih in 2505 obrtniških glasovnic.

V vsem je bilo torej oddanih glasovnic: za industrijski odsek 207, za trgovski 5177, za obrtni 11.618, ali skupno že 17.002 glasovnici.

LAŽ SE PONAVLJA.

»Jutro« nadaljuje s svojo lažjo, da je na Jelačin-Ogrinovi listi samo v obrtnem in trgovskem odseku 27 »klerikalcev« in 5 »liberalcev«.

Vsaka beseda laž! Predvsem tu ne gre ne za »liberalce« in ne za »klerikalce«, temveč samo za obrtnike in trgovce, pripadnike raznih strank! Vsi ti trgovci in obrtniki pa so v prvi vrsti zastopniki svojih stanov in zato tudi niso šli vprašat strankarske generale, kako naj skleneje volilni dogovor, kakor so morali esdeesarski kandidati iti vprašat g. dr. Kramerja!

Sele v drugi vrsti so vsi ti trgovci in obrtniki tudi pristaši političnih strank. In kot pristaši političnih strank so tudi naredili dogovor, po katerem dobe »klerikalci« ravno toliko mandatov ko »liberalci«. Ta dogovor pa ni samo na papirju, temveč je tudi pošteno izveden, ker ni bilo pri dogovoru nobene besedolomne stranke v formatu naše SDS.

Pošten je ta dogovor, pošteno bo izveden in pošteno bo z njim izvojevana zmaga.

In na tem ne bodo nič izpremenile niti laži esdeesarskega tiska in niti sleparije SDS!

URGIRAJTE GLASOVNICE.

Komur je bila glasovnica ukradena, kdor jo je izgubil ali pokvaril, ta naj se brzojavno obrne na volilno komisijo.

Kdor nima kandidatne liste naj se obrne na našo volilno pisarno, Kolodvorska ul. 8, Ljubljana, ali v Maribor, Aleksandrova cesta 6. Tudi naši zaupniki imajo kandidatne liste.

Pazite, da pravilno izpolnite glasovnice in da volite kandidate primerne vaši kategoriji in odseku!

Prepričajte se o pravilnosti kategorije in kandidatov iz časopisov, ki so za Slovensko gospodarsko listo (»Nar. Dnevnik«, »Slovenec«, »Kmetijski list«, »Domoljub«, »Slovenski Gospodar«, »Cillier Zeitung«).

Glede vseh informacij se obrnite do naših krajevnih zaupnikov ali pa do volilne pisarne, Kolodvorska ulica 8.

Mogoče je tudi, da ležijo vaše glasovnice na krajevni pošti! Če jih tam ni, urgirajte jih pri Volilni komisiji Zbornice za trgovino, obrt in industrijo.

Delniške in anonimne družbe, priložite volilni legitimaciji tudi potrebno pooblastilo.

Ako je v vašem kraju poštar pristaš SDS, oddajte glasovnice na sosednji pošti ali pa jih pošljite po kakem zaupniku osebno v Ljubljano.

ŠE DANES ODDAJTE GLASOVNICE!

Volilna komisija mora prejeti vse glasovnice najmanj do 22. t. m. Danes je eden zadnjih dni, da lahko oddate glasovnice. Hitro izpodbudite še one, ki dosedaj še niso oddali glasovnic. Vsak glas je važen.

Pazite na kandidatne liste.

Nosilci naših list za vsako posamezno kategorijo so sledeči:

Za trgovski odsek — modre glasovnice:

v prvi kategoriji: Josip Verlič,

v drugi kategoriji: Leopold Bruder-

man,

v tretji kategoriji: Stanko Lenarčič,

v četrti kategoriji: Ivan Jelačin ml.

Za obrtni odsek — rdeče glasovnice:

v prvi kategoriji: Jožef Halner,

v drugi kategoriji: Jernej Ložar,

v tretji kategoriji: Ivan Ogrin,

v četrti kategoriji: Janez Vrečar.

Za industrijski odsek — bele glasovnice:

Samo ona lista je prava, na kateri ni:

1. Avgusta Praprotnika,

2. Franja Sirca,

3. Ivana Rebeka.

KAKO SE VOLI?

Ko prejmete glasovnico, jo takoj oddajte izpolnjeno z našimi kandidati!

Glasovnica obstoji:

1. Iz zunanjega omota s prozornim papirjem, tega zavržite!

2. Iz večje kuverte, v to denete:

3. manjšo kuverto z napisom »Samo za glasovnico«.

4. Volilno legitimacijo vložite v večjo kuverto poleg manjše kuverte.

5. Glasovnico, na katero nalepite samo imena naših kandidatov, zalepite v manjšo kuverto.

Lepak, ki je priložen glasovalnim listinam in ne nosi imena volilca, odstranite!

Industriji in volilci višjih kategorij! Oddajte svoje glasovnice priporočeno!

Nova slovenska politična pridobitev.

Včasih se je reklo, da je v Sloveniji vselej vera in nevarnost, kadar se godi SLS slaba.

Sedaj pa bo treba to govorico izpolniti, da je vselej Slovenija v nevarnosti pred klerikalno poplavo, kadar trda prede esdeesarjem.

Na višku je volilni boj za Zbornico.

»Jutro« pa svojim bralcem stalno pridiga o klerikalni nevarnosti, dočim se za gospodarske probleme niti ne meni.

Mora pa za jutrovec res biti klerikalna nevarnost silna.

Dr. Laza Marković o sestavi Sveta Zveze narodov.

(Od našega ženevskega poročevalca.)

Zeneva, 17. 9.

Danes dopoldne je sprejel delegat dr. Laza Marković nas jugoslovanske novinarje in nam podal pregledno situacijsko sliko o sestavi Sveta Zveze narodov. Dejal je:

Rezultat sedanjih volitev v Svet Zveze narodov je pojasnjen vsled povečanja nestalnih mest v Svetu na devet. To se je zgodilo vsled tega, da bi se omogočil vstop Brazilije, Španije in Poljske v Svet. Ker pa sta Brazilija in Španija izstopili iz Sveta Zveze narodov, je bilo sklenjeno, da dobi za Brazilijo dobečno mesto druga južnoameriška država, dočim se ni moglo priti takoj do soglasja, katera država naj nadomesti Španijo.

Tu treba predvsem omeniti, da se je določil za sestavo Sveta Zveze narodov regionalni sistem. Po tem sistemu je bilo rezerviranih za Evropo pet nestalnih mest, za južno Ameriko tri in za Azijo eno mesto.

Kot zastopnica Azije je bila določena Kitajska, južnoameriške države naj bi same določile svoje zastopnice v Svetu Zveze narodov, pa se niso mogle sporazumeti. Končno je vendar prišlo do sporazuma na ta način, da so bile izvoljene one države, ki so dobile največ glasov in to: Kolumbija, Chile in San Salvador, dočim je ostala kandidatura Uruguaya v manjšini.

Glede Evrope je bilo dogovorjeno, da dobita Španija in Poljska na vsak način mesto v Svetu Zveze narodov. Ta mesta naj bi s pravico zopetne izvolitve dobile značaj stalnega mesta.

Tudi glede Belgije je bilo skoraj sigurno, da bo ponovno izvoljena v Svet Zveze narodov in to zaradi njene posebne politične situacije kakor tudi vsled njenega velikega ugleda v Evropi. Enako je bilo gotovo, da ima dobiti Mala antanta svojega predstavnika v Svetu Zveze narodov. Eno mesto pa je bilo rezervirano za severoevropske države.

Pri volitvah je bila izvoljena mesto Švedske Holandska, Belgija je svoje mesto ohranila, Poljska je dobila svoje novo mesto. Dočim je bila za Malo antanto izvoljena Rumunija.

Treba je bilo torej zasesti samo še mesto, namenjeno Španiji. Splošno se upa, da izstop Španije iz Sveta Zveze narodov ni definitivni ter da se bo našel način, ki bo omogočil španski vladi, da izpremeni svoje odločitve. Zaradi tega je bilo potrebno, da se izvoli v Svet Zveze narodov nadomestnico Španije samo začasno. Razne kombinacije so se v tem oziru delale. Od evropskih držav bi v prvi prišla v poštev Portugalska, od azijskih pa Perzija. Ker pa se je večina delegatov upirala temu, da bi imela Azi-

ja v Svetu dveje nestalnih mest, je kazalo na prvi hip, kakor da je kombinacija s Portugalsko najbolj uspešna. Ampak ta predlog ravno tako ni mogel predreti, kakor predlog, da naj bi Španijo nadomestila kaka nordijska država.

Tako je prišlo do nove kombinacije, da naj bi španske mesto zasedla Češkoslovaška, zlasti vsled tega, ker bi imela taka kombinacija prihodnje leto najmanj kompliciranih posledic, ker ima Mala antanta že itak svojega zastopnika. Na drugi strani pa je za to kombinacijo najbolj odločil velik osebni ugled dr. Beneša, ki je to leto tudi predsednik Sveta Zveze narodov in ki si je s svojim delom pridobil največjih zaslug za Zvezo narodov. Ta kombinacija je končno dobila tudi največ pristašev in pri ponovnih volitvah je bila izvoljena Češkoslovaška.

Izvolitev dr. Beneša je zelo okrepila situacijo držav osrednje Evrope v Zvezi narodov. Nasprotno tendencam severnih držav, ki so manj angažirane v glavnih evropskih vprašanjih, je prevladal vpliv srednjeevropskih in zapadnih držav, češar se samo lahko veselimo, ker je s tem podano jamstvo, da bo Svet Zveze narodov svojo nalogo uspešno izvrševal.

Cisto napačna pa je misel, da bi izvolitev Češkoslovaške količaj zmanjšala pomen rumunske izvolitve ali pa, da bi vsled tega prišlo do kakega nesoglasja med državami Male antante. Vsaka ima svoje mesto v Svetu Zveze narodov na temelju posebnega vzroka. Rumunija je predstaviteljica Male antante, dočim predstavlja Češkoslovaška samo sebe, vsled težkoč, ki so nastale vsled izstopa Španije.

Kar se tiče trajanja mandatov, treba omeniti, da je bila izvoljena Rumunija na dobo treh let, dasiravno se je prvotno mislilo, da bo izvoljena samo na dve leti. Moglo bi se misliti, da to ne odgovarja našim interesom, ker pridemo tako mi v Svet Zveze narodov leto dni kasneje. Toda take malenkosti nas prav gotovo ne razburjajo. Prvič je dobila Rumunija triletni mandat le slučajno, zaradi odselnosti Španije. Drugič pa zastopa Rumunija v Svetu Zveze narodov vso Malo antanto in bo zato branila naše interese ko tudi češkoslovaške interese.

Iz vsega tega se vidi, da imamo mnogo vzrokov, da smo zadovoljni in to tem bolj, ker je bila naši državi dodeljena čast, da je njen predstavnik dr. Ninčič predsednik sedanjega zasedanja Zveze narodov. To je visoka čast, ki je ne smemo podcenjevati, če nam je ugled naše demovine pri sreč.

M. L.

Minister Ninčič v krogu jugoslovanskih novinarjev.

1. minister Ninčič, 2. šef kabineta Vuk čević, 3. naš poročevalec Milan Lillek, 4. urednik »Pravde« Sokić, 5. urednik zagrebskih »Novosti« Denić.

Sestanek Briand Streseman.

Zeneva, 17. 9.

O sestanku Brianda s Stresemanom je bil izdan ta oficijelni komunikat:

»Gospod Briand, francoski zunanji minister in gospod Streseman, nemški zunanji minister sta se sestala pri zajtrku v Thoiry-ju (malem kraju v bližini Zeneve).

Tam sta imela več ur trajajoč razgovor, ki je bil kar najbolj prisrčen.

Tekom razgovora sta proučila po vrsti vse probleme, ki zamorejo interesirati

obe državi in iskala sta skupno najprimernejša sredstva, ki naj bi zagotovila rešitev teh problemov v interesu Francije in Nemčije in v duhu dogovorov, ki sta jih podpisali.

Ministra sta spravila v sklad svoje vidike o celokupni rešitvi, pri čemur pa si je pridržal vsak od njiju, da bo o tem poročal svoji vladi. V slučaju, da bodo njiju vidiki od njiju vlad odobreni, bo sta sodelovanje nadaljevala v svrhu, da se dosežejo zaželeni rezultati.

Modno pismo.

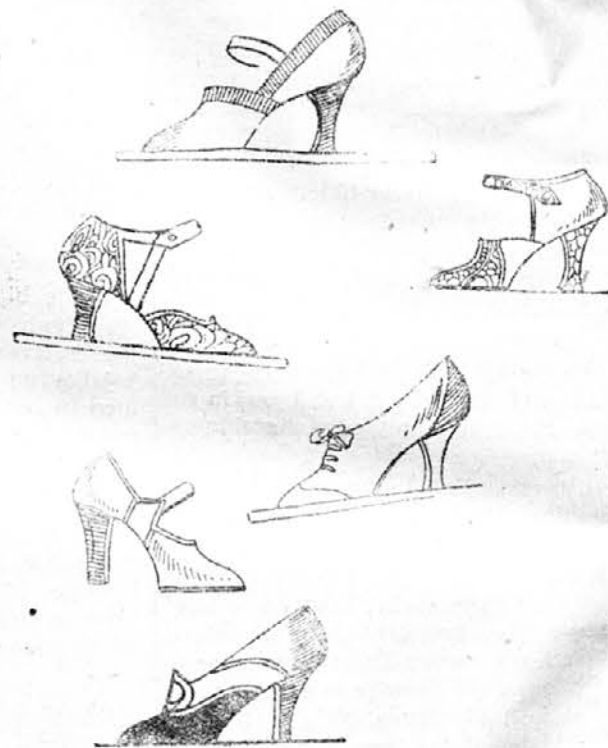
Klobuku iz klobučevine bije zadnja ura. V modo prihaja klobuk iz baržuna. Letošnji jesenski baržunasti klobuki se odlikujejo po bogatem ročnem delu — na veliko veselje modistik, ki pri klobukih izklobučevine niso prišle skoraj prav nič v poštev.

Dasi vidimo v kolekcijah tudi po nekoliko velikih in sicer prav velikih klobukov, je moderni baržunasti klobuk v splošnem vendarle majhen, namreč rob je ozek, klobuk sam pa visok. Nič las ni videti izpod roba, ušesa krasi veliki okrogli uhani, ki se vjemajo glede barve pogosto s klobukom. Nekatere velike hiše so obdržale ravni polvisoki cilindri v direktoarskem ukusu, ki ga je ustvaril lansko leto Reboux, samo da je sedaj izdelan popolnoma mehko. Sicer bo pa videti tudi druge fazone.

Krasne so barve klobukov. V prvi vrsti pridejo v poštev vsakovrstne nove nianse rdeče barve. Vidimo pa tudi dvobarvne klobuke, ki izgledajo kot da so predeljeni in zopet druge, ki imajo drugobarven nakit, aplikacije, inkrustacije itd.

Tudi peresa prihajajo počasi zopet do časti.

Omeniti moramo končno, da skuša pariška modistinja spraviti v jesenski sezoni v sklad klobuk z vratom svoje klijentije. K klobuku ji nasvetuje n. pr. z baržunom apliciran šal, oziroma lepo bo iz novejih peres, ki spada danes k fiksnemu toaletnemu inventarju Parižanke.

Rudyard Kipling:

Knjiga o džungli.

»Imenitno se znajo hraniti,« je dejal Kotik. Živali so se iznova priklanjale, da je Kotika začela minevati dobra volja. »Pa dobro,« je dejal. »Dasi imate mogoče kak poseben člen v sprednji plavuti, se vam pač ni treba tako postavljati zaradi tega. Vidim, da se znate lepo priklanjati, ampak rad bi vedel, kako vam je ime.« Razcepljene ustnice so se gibale in utripale, steklene zelene oči so zijale, ali živali niso govorile.

»Veste,« je dejal Kotik, »edino ljudstvo ste, kar sem jih kdaj srečal, ki je še grše od coprnika in se še grši vede.«

Tedajci so mu šinile v glavo besede, ki mu jih je zaklical galeb, ko je bil šele eno leto star; od radosti se je zvrnil vznak v vodo, kajti bil je prepričan, da je naposled našel morske krave.

Krave so se nadalje pasle in šarile po morskem mahu. Kotik jih je izpraševal v vseh jezikih, ki se jih je bil naučil na svojih potovanjih, in morsko ljudstvo govorilo skoraj toliko jezikov kot človeška bitja. Pa morske krave niso odgovorile, ker morske krave ne znajo govoriti. V vratu imajo samo šest kosti, kjer bi jih morale imeti sedem in morska ljudstva pravijo, da jih to ovira, da celo med seboj ne govorijo. Znano pa vam je, da ima v sprednji plavuti en člen več, in tako lahko mahajo z njimi gor, dol in na vse strani in se na ta način sporazumejo med seboj.

Ko je solnce vzhlo, se je griva ježila Kotiku in njegova volja je šla, kamor hodijo mrtvi raki. Kmalu pa

45

so morske krave jele potovati proti severu; gibale so se silno počasi, se ustavljale zdaj pa zdaj in priklanjale druga drugi. Kotik jo je mahnil za njimi rekoč sam pri sebi: »Ljudstvo, ki je tako trápasto kot tole, bi bilo že davno vse pobito, ako ne bi našlo varnega zavetja. Kar pa je dobro za morskoro kravo, je dobro tudi za morskoro psa. Vseeno pa bi kaj rad, da bi malo hitreje potovale.«

Pot je bila za Kotika silno dolgočasna. Čreda ni na prepotovala več ko štirideset, petdeset milj na dan; ponoči se je ustavila, da se krmi, ves čas pa se je držala blizu obrežja; pa dasi je Kotik plaval okoli njih, nad njimi in pod njimi, vendar jih ni mogel pripraviti, da bi vsaj malo hitreje potovale. Čim so prišle bolj proti severu, so imele vsakih malo ur zborovanje s priklanjanjem, tako da si je Kotik malone odgrizel brke od nepotrpežljivosti. Naposled pa je spoznal, da so sledile nekemu toplemu morskemu toku, in potem jih je bolj spoštoval.

Neko noč so se iznenada potppile v svetli vodi — pogreznile kakor kamen — in so prišle prvokrat, odkar jih je spoznal, hitro plavati. Kotik je šel za njimi in njihova hitrost ga je navdajala z začudenjem, kajti še sanjalo se mu ni, da bi morska krava znala količkaj dobro plavati. Plavale so proti nekemu klečevju ob obali, ki je štrlelo v globoko vodo, ob njegovem vznožju kakih dvajset sežnjev globoko, pa so se zagnale v neko temno luknjo. Dolgo, dolgo so plavali in Kotik je močno pogrešal svežega zraka, predno je prišel iz temnega predora.

»Primaruha!« je dejal, ko se je sopihajoč in pu-

hajoč vzel iz vode na drugi strani. »Dolgo je bilo to potapljanje, a je bilo vredno truda.«

Morske krave so se ločile in se leno pasle ob robu tako krasne obale, kakoršne Kotik še ni bil videl. Milje daleč so se razprostirale proge gladkega skalovja, silno pripravne za domačije morskih psov; na trdem pesku so bila krasna igrišča, zadaj znižujoča se zemlja, spredaj pa valovi in dolga trava in peščene sipine; glavna prednost pa je bila in Kotik je to zaznal po vodi, ki nikdar ne prevara pravega morskoro lovca — da tja-kaj nikdar ni ljudi.

Prvo, kar je storil Kotik, je bilo, da se je prepričal, je-li ribji lov dober; nato pa je odplaval ob obali in preštel vse krasne, nizke, peščene otoke, ki so bili napol skriti v prelestni, plavajoči megli. Na severu je mogla v morje dolga vrsta čeri, plitvin in klečevja, da se nobena ladija ni mogla približati obali, med otoki in celino pa se je razprostirala globoka voda, ki so jo na drugi strani zagrajevale navpične skale, in nekje pod tem skalovjem je biloustje predora.

»Nova Novastožna to, ampak desetkrat boljša,« je dejal Kotik. »Morske krave morajo biti modrejše kot sem mislil. Tudi ako bi ljudje bili tukaj, bi po tem skalovju ne mogli doli, na plitvinah proti odprtemu morju pa se razbije vsaka ladija na kosce. Ako je na svetu kak varen kraj, potem je ta.«

Spomnil se je na prijateljico, ki jo je bil pustil doma, pa dasi se mu je mudilo, da bi se vrnil na Novastožno, je ostal še nekaj časa in natanko pregledal novo deželo, da bi mogel odgovoriti na vsa vprašanja.

(Dalje prih.)

Otvoritveno naznanilo.

Pavla Marija Kocjančič, si dovoli naznaniti, da odpre z 20. septembrom t. l. svoj

zobni atelje

v LJUBLJANI, Dunajska cesta 29/I. (Gospodarske zveze)

Odperto od 9 do 12 ure dopoldne in od 2 do 6 popoldne. Ob nedeljah in praznikih se ne sprejema.

Bliži Presemerovega spomenika za vodo.

Najboljša, najcenejša
kolesa in šivalni stroj
so edino

Petelinčevi
znamke

Gritzner, Adler, Phönix

za dom, obrt in industrijo. Pouk brezplaćen, ugodni plačilni pogoji - Tudi na obroke. Večletna garancija.

Josip Petelinc, Ljubljana

Od dobrega
najboljše je
švicarski
pletalni stroj
DUBIED

Dr. Tone Jamar
ne ordinira
: do sobote :

Stekleno

strelno opako imajo stalno v zalogi Združene opakarne d. d. v Ljubljani.

CARINSKO POSREDOVNIŠKI IN ŠPEDI-
CIJSKI BUREAU
GROM

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.

Naslov borojavkani: „GROM“. Telefon int. št. 43-4.

PODRUŽNICE: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulturnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. N. za ekspresne pošiljke.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 para, debelo tiskano
Din 1.—.

KOKS-ČEBIN

Wolfova 1/h. - Telef. 56.

MODROCE

iz najboljšega domačega in češkega platna, posteljne mreže, zložljive postelje, otomane, dekoracijske patent divane in tapetneške izdelke nudi najceneje
RUDOLF RADOVAN,
tapetnik
Ljubljana, Krčkov trg 7

Knjigovodja - korespondent

popolnoma samostojen delavec, bilancist, z znanjem slov., arbo-hrv., nemščine in italijanščine, strojepisja, 10-letno prakso išče primerno službo. Ponudbe na upravo ista pod »Nastop takoj«.

Sprejemem

na hrano in stanovanje dijaka peto- ali šestolke. Naslov pove uprava lista.

Potnike

dobro vpeljane sprejme vinska trgovina. Ponudbe in zahteve naj se pošlje na oglasni zavod Kopitar, Ljubljana, Čopova 21/III. pod »vinska trgovina«.

Trgovskega vajenca

s primerno šolsko izobrazbo sprejme takoj Josip Kodrič, trgovec, Sv. Kriš pri Kostanjevici.

Proda se po ugodni ceni dalnogled »Trider«

tvrdke Zeise, kateri poveča šestkrat. Naslov pove uprava lista.